Eerste Kamer der Staten-Generaal **I**

Vergaderjaar 2026-2027

36 327 Vaststelling van het nieuwe Wetboek van Strafvordering (Wetboek van Strafvordering)

36 636 Vaststelling van Boek 1, Hoofdstuk 10, en de Boeken 7 en 8 van het nieuwe Wetboek van Strafvordering (Tweede vaststellingswet Wetboek van Strafvordering)

Q[1] **BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID**

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 november 20026

Tijdens de behandeling in uw Kamer van het wetsvoorstel voor de Eerste en Tweede Vaststellingswet van het nieuwe Wetboek van Strafvordering op 10 februari jl. zijn door mijn ambtsvoorganger twee toezeggingen gedaan. Als eerste heeft hij toegezegd dat in de informatie aan slachtoffers wordt meegenomen dat zij in de slachtofferverklaring kunnen aangeven of zij een zitting of een strafbeschikking wenselijk vinden.[2] Daarnaast heeft hij toegezegd uw Kamer te informeren over het vervolgtraject naar aanleiding van het rapport van de Algemene Rekenkamer en het verbeterplan van het openbaar ministerie (OM) voor de naleving van slachtofferrechten.[3] Ik ga in deze brief op beide toezeggingen in.

De Kamerleden Janssen (SP), Nicolaï (PvdD) en Schalk (SGP) hebben verzocht om slachtoffers er op te wijzen dat zij in de schriftelijke slachtofferverklaring kunnen aangeven of zij een voorkeur hebben voor een OM-strafbeschikking dan wel een dagvaarding. Ik heb hierover overleg gevoerd met het OM. Op basis daarvan zie ik hierin geen toegevoegde waarde. Slachtoffers kunnen in de schriftelijke slachtofferverklaring nu al alles aangeven wat zij voor de behandeling van hun zaak relevant achten. Ook de voorkeur van een slachtoffer voor een OM-strafbeschikking of een dagvaarding kan daar dus worden aangegeven. De officier van justitie legt in beginsel geen OM-strafbeschikking op als er sprake is van een spreekrechtwaardig feit en het slachtoffer aangeeft van zijn spreekrecht gebruik te willen maken. Voor de niet-spreekrechtwaardige feiten kan het slachtoffer in de schriftelijke slachtofferverklaring de voorkeur uitspreken dat de zaak moet worden voorgelegd aan een rechter. Het is vervolgens aan de officier van justitie om te beslissen hoe de zaak zal worden afgedaan. Bij elke afdoeningsbeslissing weegt de officier van justitie alle belangen mee, ook die van het slachtoffer. Indien het slachtoffer het niet eens met de afdoeningsbeslissing van de officier van justitie kan hij beklag instellen bij het gerechtshof en voornoemde beslissing aan de rechter voorleggen. Nu slachtoffers alles wat zij relevant achten voor de behandeling van hun zaak nu al kunnen vermelden in de schriftelijke slachtofferverklaring, geeft de toezegging mij geen aanleiding om over te gaan tot aanpassing van de praktijk.

[1] De letter Q heeft alleen betrekking op 36 327.
[2] Verslag EK 2025/2026, nr. 17, item 8. De toezegging is gedaan naar aanleiding van vragen van de leden Janssen (SP), Nicolaï (PvdD) en Schalk (SGP).
[3] Verslag EK 2025/2026, nr. 17, item 8. De toezegging is gedaan naar aanleiding van een vraag van het lid Van Rooijen (50PLUS).

Ik vind het van groot belang dat de aan slachtoffers van strafbare feiten toegekende rechten in de praktijk worden nageleefd. Dit is ook aangegeven in de bestuurlijke reactie op het Verantwoordingsonderzoek 2025 . Met betrekking tot de geconstateerde onvolkomenheid heeft het OM aangegeven dat er al veel is verbeterd, maar dat het ingezette proces bij de uitvoering van slachtofferrechten nog niet afgerond is. De doelstelling van het OM is om zo snel mogelijk een significante verbetering te realiseren in het naleven van de wettelijke informatieplichten en het verbeterplan in 2027 in zijn geheel te hebben doorgevoerd. Ik heb in mijn meerjarenagenda slachtofferbeleid ook tot uitdrukking gebracht dat het van primair belang is dat slachtoffers goed geïnformeerd zijn over hun rechten en voorzieningen. Een individueel slachtoffer – wanneer goed geïnformeerd- kan dan zelf beslissen welke rechten het wil uitoefenen en van welke voorzieningen het wil gebruik maken.[4]

Rechten voor slachtoffers hebben alleen betekenis als zij in praktijk kunnen worden gebracht. Bij de verwezenlijking van die rechten vervult het OM een belangrijke rol. Ik heb er vertrouwen in dat het OM er alles aan doet om de aangekondigde verbetering voor slachtoffers te bewerkstelligen.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

Claudia van Bruggen

[4] Kamerstukken II 2024-25, 33552, nr. 137